

Den Haag, 24 oktober 2018

Betreft: Kabinetsstandpunt Beleidsdoorlichting Wajong
Referentie: LCR/TK/18-0079/GM/ER/PL

Geachte dames en heren,

Op 30 oktober 2018 kunt u schriftelijke vragen indienen over de beleidsdoorlichting Wajong.

In de beleidsdoorlichting Wajong wordt aan het ministerie van SZW gevraagd de Wajong door te lichten volgens het format van het ministerie van Financiën, zoals geformuleerd in de comptabiliteitswet en de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE). Hierin wordt een afbakening van het beleidsterrein gevraagd. Een motivering voor het gevoerde beleid, de beoogde doelen van beleid, een beschrijving en onderbouwing van de uitgaven, doeltreffendheid en doelmatigheid. Tenslotte een onderzoek naar de effecten en de beoordeling van het beleid. In de slotanalyse wordt gevraagd naar een beschouwing op de maatregelen ter verhoging van de doelmatigheid en doeltreffendheid en een beschrijving van de beleidsalternatieven indien er meer of minder middelen beschikbaar zijn.

Analyse Beleidsdoorlichting Wajong

Het ministerie van SZW constateert meer dan 10 verschillende regelingen binnen de Wajong:

- Wajong is complex;
- Groot verschil in rechten en plichten;
- (Meer) werken loont niet altijd;
- Angst voor verlies uitkering;
- Studie: veel lagere uitkering.

Naar aanleiding van de beleidsdoorlichting Wajong wil het ministerie SZW:

Gestelde doelen:

- Werken loont;
- Studie: behoud volledige uitkering;
- Meer zekerheid bij baanverlies en uitval;
- Vereenvoudiging.

In de toekomst:

- Wajongers die (deels) kunnen werken (in oude Wajong en Wajong 2010);
- Wajongers die niet kunnen werken (Wajong 2015).

Wat ziet de LCR:

Positief:

- Verdwijnen studieregeling. Studerende Wajongers krijgen weer een volledige Wajonguitkering;
- Positief harmoniseren rechten oude Wajong en nieuwe Wajong (bij herstel uitkeringsrechten na werken);
- Uitvoeren motie Siderius.

Aandachtspunten

- Is de Wajong als inkomensvoorziening toereikend?;
- Er wordt met geen woord gerept over mensen met een urenbeperking;
- Loondispensatie blijft gehandhaafd in de Wajong;
- De wijze waarop loonaanvulling plaatsvindt voor werkende Wajongers;
- Verdwijnen Bermanregeling;
- Verdwijnen van huidige voortgezette inkomensondersteuning werkregeling die leidt tot een aanvulling van het gedispenseerde loon tot WML;
- Het doel werken loont, wordt niet gehaald als dit wordt afgezet tegen het recht op het wettelijk minimum loon bij werken naar vermogen.

Conclusie LCR

- Er wordt geen recht gedaan aan het feit dat een deel van de jonggehandicapten niet in staat is om fulltime te werken. Er wordt nog steeds voortgeborduurd op het principe en de prikkel dat meer werken moet lonen. Maar mensen met een urenbeperking kunnen niet meer werken. Iemand bij wie is vastgesteld dat hij maar 20 uur kan werken, werkt dus fulltime als hij 20 uur werkt!
- In de beleidsdoorlichting vinden wij het antwoord op de onderzoeksvraag of de Wajong toereikend is als inkomensvoorziening niet onderbouwd. Vanaf 2018 is de Wajonguitkering voor jonggehandicapten met arbeidsvermogen met 5% verlaagd. Dat betekent ook dat jonggehandicapten die werkten met een aanvulling uit de Wajonguitkering erop achteruit zijn gegaan.
- Loondispensatie blijft in de Wajong. Dat betekent dat:
  - 1 Werkenden met ingewikkelde regelgeving te maken krijgen voor het berekenen van hun aanvulling op loon;
  - 2 Werkenden niet volledig kunnen profiteren van de arbeidskorting (zie bijlage);
  - 3 Doordat werkenden niet volledig kunnen profiteren van de arbeidskorting krijgen zij een lagere huurtoeslag (zie bijlage);
  - 4 Bij werkenden slechts een deel van de extra's (bonus, dertiende maand enz.) **niet** wordt verrekend met de uitkering;
  - 5 Mensen met een urenbeperking die maximaal werken, in een uitkeringsregime blijven met alle consequenties van dien.
- De voortgezette inkomensregeling en de Bermanregeling verdwijnen. Dat betekent een flinke potentiële inkomensachteruitgang voor velen. Er komt een overgangsrecht. Dat wil zeggen: zolang iemand werkt in dezelfde baan, houdt hij/zij rechten op de regelingen die worden afgeschaft. Wie zijn/haar baan verliest en binnen **één maand** een andere baan heeft, behoudt zijn/haar 'oude rechten'.

Vragen vanuit de LCR

- 1 Waarom wordt voor werkenden niet gekozen voor één systeem van inkomensaanvulling voor iedere jonggehandicapte die niet in staat is het wettelijk minimum uurloon te verdienen ongeacht in welke regeling hij zit (Participatiewet, Oude of nieuwe Wajong)?
- 2 Waarom is er een scheiding van regelingen voor voorzieningen om te kunnen werken (denk aan jobcoach, brailleleesregel, enz.) voor jonggehandicapten met arbeidsvermogen in de Wajong en jonggehandicapten in de Participatiewet?
- 3 Is het redelijk dat mensen met een urenbeperking in het voorgestelde systeem van inkomensaanvulling nooit het WML kunnen verdienen?
- 4 Is het redelijk dat werkende jonggehandicapten er per 1 januari 2018 op achteruit zijn gegaan?
- 5 Kan de staatssecretaris aantonen dat de hoogte van de huidige Wajonguitkering voor mensen met én zonder arbeidsvermogen toereikend is (voldoende bestaanszekerheid biedt), gelet op het feit dat het een uitkering is voor mensen met een beperking die extra kosten hebben vanwege hun beperking?
- 6 Is de staatssecretaris zich ervan bewust dat het systeem van loondispensatie leidt tot het niet volledig kunnen toepassen van de voorgenomen gestaffelde arbeidskorting en daarmee leidt tot lagere huurtoeslag en dus tot een lager besteedbaar inkomen. Dus iemand met dezelfde loonwaarde en hetzelfde loon krijgt mét loonkostensubsidie een hoger besteedbaar inkomen dan iemand die met loondispensatie werkt (zie bijlage).
- 7 Wordt de garantieregeling voor mensen met verworven rechten (voortgezette inkomensondersteuning, Bermanregeling, maatmanwisseling) geïndexeerd?
- 8 Waarom is gekozen voor een periode van **één maand** om een nieuwe baan te vinden voor het behoud van overgangsrechten? Eén maand voor het vinden van een nieuwe baan is wel heel kort. In feite worden mensen blij gemaakt met een dode mus.

De LCR geeft u in overweging de vragen van de LCR te betrekken bij het formuleren van uw vragen.

Met vriendelijke groet,

Gerrit van der Meer

Voorzitter

Samenstelling Landelijke Cliëntenraad

- **Landelijke cliëntenorganisaties:** Vakcentrale voor Professionals/ Christelijk Nationaal Vakverbond (VCP/CNV), Ieder(in) (2 zetels voor het netwerk voor mensen met een beperking of chronische ziekte), Centrale Samenwerkende Ouderenorganisaties (CSO), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, publieke sector), Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV, private sector), Vertegenwoordiger organisaties van Minderheden (SMN, IOT), MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid.
- **Vertegenwoordigers van cliëntenraden:** cliëntenraden SVB en UWV.
- **Vertegenwoordigers van de gemeentelijke cliëntenparticipatie:** Mobility, cliëntenraden G4, vertegenwoordiger dak- en thuislozen.